

zani obe nogi in ena roka, tudi po glavi in obrazu je bilo zapaziti več ran. Jeraj je odpoval s tovornim vlakom št. 162 iz Ljubljane proti Trstu in je bil na zadnjem vozu tega vlaka. Bog ve, iz kakega vzroka moral je blizu Sežane pasti z voza in obležati nezavesten na tiru. Pol ure za tovornim vlakom pa sta prihajala v Trst dva stroja, katera sta šla preko Jerajevega telesa. Na tržaškem kolodvoru so tisti dan na dotičnih strojih tudi res zapazili krvave sledi. Truplo nesrečnega Jeraja so prenesli na sežansko pokopališče.

Nov slovenski list je začel izhajati v mestu Pueblo v severoameriški državi Kolorado. Naslov mu je »Glas Svobode« ter ga urejuje g. Fran Medica.

Najlepši naslov med vsemi vladarji ima gotovo oni v Birmi. Imenuje se: kralj kraljev, kateremu morajo biti vsi drugi pokorni, stvarnik življenja živalij, ureditelj letnih časov, gospodar morja, brat solca in kralj 24 solnčnikov.

Papež Leo XIII. Dne 22. m. m. je zavzemal Leo XIII. glede trajanja vladanja tretje mesto med rimskimi papeži. Najdalje so vladali Peter, Pij IX. in Leo XIII. Ako Leo XIII. doživi se 20. febr. 1903, jubilarni dan svojega zasedenja prestola, potem bo tudi po starosti na tretjem mestu, ker sta samo dva papeža dosegla večjo starost od 93 let, in to: S. Agatho, ki je umrl 682, in S. Gresovino, ki je umrl leta 1241. Dne 19. decembra t. l. mogel bi papež Leo XIII. slaviti 50 letnico kardinalstva.

Poneverjenje na Nemškem. V Aumiru pri Weimaru je nanadoma umrl bankir Klöpfel. Preiskava je dognala, da primankuje depotnega denarja v visokosti več stotisoč kron.

Največje orglje na svetu so v mestni dvorani v Lydnyju v Avstraliji. Notranja širina obsega 24 m, globina 6 m. Imajo 126 registrov s 5 manuali. Mojster jih je izdeloval 3 leta in je dobil za nje 40.000 kron.

Ženitev ali samomor. V Strathmoreu (Pensilvanija, Amerika) ustanovil se je nedavno čuden klub. Prvo klubovo določilo se glasi: »Oženi se, ali se sam umori.« Člani se snidejo vsak mesec in vlečejo žreb. Kdor potegne črno kroglo, mora tekom pol leta napraviti tri ženitvene ponudbe. Če je vse trikrat odbil, si mora končati življenje. Res prav amerikansko.

Velika nesreča se je primerila pri novi zgradbi velike vojašnice v Čestochovu v ruski Poljski. Ravno so dogradili vojašnico, v kateri bi imela biti nameščena 7. in 8. strelski polk, kar se je z velikanskim hruščem podrla kasarna. Bila je zidana iz slabega gradiva. Doslej so iz razvalin potegnili mnogo ranjencev. Dva sta bila že mrtva, dva sta takoj umrla. Druge so spravili v bolnišnico.

Grozen prizor na psihijatriški kliniki. — Na dunajski kliniki se je dogodil te dni nenavaden slučaj samoubojstva. Pred nekotniki dnevi je bil doveden na kliniko zasebni uradnik P. F., ker je trpel na neozdravljivi duševni bolezni. V gotovih presledkih so mu prihajali napadi besnila in po napadih je bil vsikdar jako oslavljen in izmučen. Takov napad je imel tudi pred par dnevi. Kriče je tresel železne dele postelje in udarjal z rokami in nogami okoli sebe tako silno, da se je bilo bati, da se hudo rani. Stražniki so ga le težko mogli zvezati. — Borba je trajala dolgo, ker jih je blazenec večkrat z nadčloveško močjo pahnil od sebe. — Ali tedaj, ko je bil premagan, so začeli zdravniki hkratu neko čudno skripanje v ustih blazenca, iz katerih se je začela cediti krvava pena. No, kmalu se je moglo opaziti, kako mu se slino in penami prihajajo iz ust tudi mali koščeki mesa. Blazenec je pregrizel namreč z zobmi svoj lastni jezik ter je kri in dele jezika požiral in govoril: O, kako je to tečno! Na to so prihiteli v sobo vsi zdravniki ter so skušali prepričati to samoubojčevanje. Skušali so blazenca omamiti in da bi mu s

pomočjo raznih instrumentov obdržali usta odprta. Vse zastonj. Bolnik je skušal ugrizniti vsakogar, ki se mu je hotel bližati. Ko je pojel dober del svojega jezika, je začel griziti ustnice tako, da so okolo ustnic viseli koščeki mesa in kri je tekla curkom. Slednjič se je zrušil od onemoglosti. Ves ta grozni prizor je trajal nekoliko minut, a vsi navzoči, ki so sicer vajeni na grozne prizore, so bili globoko pretreseni. Za par ur je nesrečnež umrl.

Zgodovinska žetev je bila letos v mali občini na Francoskem v okraju Somme. V vasi Naouros se nahajajo pod zemljo zidane shrambe, katere so za časa španske naslednje vojske rabili Angleži za žitne shrambe. Ko so se pa Angleži leta 1709 po bitki pri Molplaquetu umaknili, so se te žitne shrambe popolnoma pozabile. V novembru preteklega leta so našli ondodni kmetje eno tako shrambo, v kateri je bilo veliko pšenice. In kmetje so sklenili, da jo usejejo. Skoro dve sto let stari zrna so dobro vzkli in obrodili. Da je pšenica obrodila, je glavni vzrok to, da je bila vsa leta na suhem, kamor tudi zrak ni prišel.

250.000 kron sežganih. V Kološu je nadporočnik Stojanovič podedoval 250.000 K. Naložil jih je v vrednostnih papirjih in papirje zaprl v miznico, katero je te dni pozabil zapreti. Ko ga ni bilo doma, priplazili so se otroci k njegovi miznici, odprli jo in pomazali vrednostne papirje s črnilom. Ker so se otroci bali kazni, vrgli so pomazane papirje v ogenj in jih sežgali. Vsa dedščina nadporočnikova je tako zgorela. Nadporočnik je vsled razburjenja nevarno bolan.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Kako se izvršuje zeleno gnojenje.

V vinogradih se seje tamkaj, koder koroška detelja v brezsnježnih vinogradih čez zimo ne pozebe ta na jesen po kopi. Pri nas gre pa najbolje z grahorco. Grahorca se tudi lahko že pri jesenski kopi poseje. Kadar take za gnoj namenjene rastline najbolj cvetejo, se podkopljejo. V sadonosnikih, v katerih se le sadje prideluje, ne pa še katera druga rastlina pod drevjem, se tudi lahko posejejo rastline za zeleni gnoj tedaj, kadar pač za to najbolje kaže. Drugače je pač na polju ali v takih sadonosnikih, v katerih se pod drevjem še drugi pridelki pridelujejo. V teh slučajih je treba zeleni gnoj primerno v kolobar uvrstiti, tako, da prizadeva najmanj stroškov ter da se kar najmanj zemlja za druge pridelke zgubi.

Seje se lahko seme rastlin za zeleni gnoj med druge setve v kolobarju ali kot glavna rastlina.

Ako se sejejo rastline za zeleni gnoj kot glavna rastlina, se pač drugi pridelok od istega zemljišča za isto leto zgubi. Včasih, kadar zahtevajo razmere, da se bolj ekstenzivno gospodari, bi bil pa tudi ta način gnojenja celo umesten n. pr. na zelo bornih ali od poslopja oddaljenih zemljiščih. Navadno se pa sejejo rastline za zeleni gnoj med druge kulturne rastline in sicer ali vmes ali na strnišča.

Medsetev.

Seme rastlin se lahko seje med glavno kulturno rastlino n. pr. med žito na ta način,

kakor se seje pri nas detelja ali korenje med žito. Ko se žito požanje, tedaj se počne gnojilna rastlina razvijati ter ostane dokler je treba pripraviti polje za prihodnjo rastlino. Ta način zelenega gnojenja je najcenejši, ker ni treba zemlje za gnojilno rastlino posebej obdelovati. Seveda se v takem slučaju mnogokrat zgodi, da gnojilna rastlina ne uspeva dobro. Tedaj pa je treba strnišče takoj po žetvi žita preorati, sicer bi plevel preveč prevladal. Le bujno rastoče gnojilne rastline dušijo plevel. Pa če tudi je treba mnogokrat prej ko se pravi namen doseže, preorati, vendar se mnogokrat ta način gnojenja dobro obnese, tedaj pa je škoda, katera vsled nekaterih slabih uspehov nastane, mnogoterno odvagana.

Setev na strnišče.

Takoj po žetvi, ko se žito spravi, se zemlja za gnojilne rastline pripravi, ter teh seme poseje. V tem slučaju se spravi seme bolj enakomerno globoko v zemljo kakor v prejšnjem, torej tudi enakomernije kati. Vsled oranja strnišča se tudi plevel, ki je na njem, pokonča, če torej gnojilne rastline tudi ne vspevajo najbolje, pa jih le ne bode plevel preveč prerastel ali vsaj seme plevela ne bode imelo časa, da bi dozorelo in polje okužilo. Za srpom ali koso itak naj bi tudi že iz drugih ozirov šel plug. Plugu pa takoj setev semena gnojilnih rastlin sledi.

Gnojenje gnojilnim rastlinam.

Gnojilne rastline zahtevajo pa tudi redilne snovi v zemlji. One, ki same dušec iz zraka izkoriščajo, potrebujejo mnogo fosforove kisline in kalija. S temi redilnimi snovmi gnoji se že žitu, ki je prednik gnojilnih rastlin in sicer da se mu jih še več kakor jih ono samo za-se porabi Z dušcem pa se za zeleni gnoj ne gnoji. Da, celo kaže mej take rastline, ki zračni dušec izkoriščajo, nekaj takih rastlin posejati, ki so glede dušca v zemlji zelo požrešne. Slednje porabijo dušec kolikor ga je v zemlji za-se. Vsled tega pa morajo prve tembolj razvijati svojo koristno zmožnost, tembolj nabirati zračni dušec.

Kdor le seje dušec nabirajoče rastline pa istim ne gnoji s fosforovo kislino in s kalijem, ta nabira v zemlji le dušec, a fosforove kisline in kalija mu bode pa za naprej primanjkovalo. Enostranski vpliv dušca je pa navadno neugoden.

Tisti rastlini, katera sledi gnojilni rastlini, navadno ni treba še posebej gnojiti. Sicer pa je včasih le nekoliko živinskega gnoja koristno, kajti ta prinese bakterije, ki povzročajo hitreje razkrajanje zelene snovi.

(Dalje prihodnjšč.)

Loterijske številke

Trst 15. novembra: 37, 4, 80, 2, 79.

Linc 15. novembra: 85, 24, 28, 17, 9.

Poslano.

516 1

Mari Timpran me je obdolžila, da sem poslal dopis iz Doberne v »Slov. Gospodarja« št. 45. Ker se je to zgodilo na javnem prostoru v pričo drugih ljudi, da se mi torej ni ljubilo kregati z njo, pozivljam jo s tem, da dokaže resnico svojih besed. Če tega ne stori, imenujem jo obrekovalko in lažnjivko. Doberna, dne 16. nov. 1902.

Jakob Švent.

Društvena naznanila.

Dne 23. novemb.: »Bral. društva v Braslovčah« občni zbor in veselica popoldan.
» » » Gasilnega društva iljašovskega tombola v gostilni gosp. Marka Vaupotiča v Norsincih. Začetek ob 3. uri popol.
» » » »Posojilnica v Križevcih ima občni zbor ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih.
» » » »Bral. društva pri Sv. Juriju ob Taboru« veselica z deklamacijo, petjem, tamburanjem, govori in igro v cerkveni hiši. Začetek ob 3. uri popol.
» » » »Promovolj. gasil. društva v Latkovi vasi veselica z govorom, srečolovom v prostorih g. Fr. Vodenika v Št. Pavlu. Začetek po večernicah.
» » » »Bral. društva pri Sv. Rupertu v Slov. gor.« veselica s petjem, igrama itd. v prostorih stare šole. Začetek po večernicah.